

INSTITUT DE DRETS HUMANS DE CATALUNYA

RESUM DE PROJECTES I ACTIVITATS 2002

Institut de Drets Humans de Catalunya - IDHC
C/ Pau Claris, 92 entl. 1a
08010 BARCELONA
Tel: (+) 34 93 301 77 10
Fax: (+) 34 93 301 77 18
www.idhc.net
institut@idhc.net

INDEX

- 1.- Antecedents de l'Institut de Drets Humans de Catalunya
- 2.- Presentació i objectius
- 3.- Línies d'intervenció i activitats 2002
 - 3.1.- Sensibilització i promoció dels Drets Humans
 - 3.1.1.- Premi Solidaritat
 - 3.1.2.- Pau i mediació en conflictes. "Comissió per la pau, la normalització institucional i la concòrdia civil a Euskadi"
 - 3.2.- Assessorament en Drets Humans
 - 3.2.1.- Cooperació internacional en matèria de desenvolupament de drets humans
 - 3.2.2.- Síndic municipal
 - 3.3.- Formació en Drets Humans
 - 3.3.1.- Cursos i Seminaris
 - 3.3.2.- Intercanvi de persones en procés de formació
 - 3.3.3.- Publicacions i investigacions
 - 3.4.- Foment i participació en xarxes
 - 3.4.1.- Governos locals: Ciutats pels Drets Humans
 - 3.4.2.- Associacionisme i participació
 - 3.7.- Activitats puntuals
- 4.- Convenis de col.laboració
- 5.- Valoració
- 6.- Agraïments
- 7.- Propostes de futur
- 8.- Annexos

1.- ANTECEDENTS DE L'INSTITUT DE DRETS HUMANS DE CATALUNYA

L'Institut de Drets Humans de Catalunya va néixer fa vint anys a Barcelona (Juny 1883), al voltant d'un grup de persones amb un clar sentit reivindicatiu i de lluita pel progrés de les llibertats i de la democràcia en el món, de crida a la conjunció d'esforços individuals i col·lectius d'institucions públiques i privades, i a favor de l'expansió dels drets polítics, econòmics, socials i culturals per totes les persones.

El progrés d'un món globalitzat constitueix una realitat inseparable del progrés de la pau i la democràcia. Per aquesta raó, es fa necessària la oposició a les constants violacions dels Drets Humans- que ens afecten i/o poden afectar a tothom- des de la força jurídica i l'acció militant.

Els objectius fundacionals de l'entitat són l'estudi, la investigació, la divulgació i promoció dels Drets Humans des d'una perspectiva interdisciplinar, buscant sempre vies de coordinació i plataformes amb d'altres grups i persones que treballen amb els mateixos objectius.

Per fer possibles els nostres objectius i projectes, l'IDHC està obert a totes les opinions i formes de participació compromeses en la defensa dels Drets Fonamentals, i col·labora, i rep col·laboració d'Entitats i Organitzacions públiques i privades tant en el disseny, realització i execució com en el finançament de les activitats

En tant que associació, comptem amb un bon número de socis i sòcies que amb diferents graus d'implicació i amb la seva aportació econòmica, a través de la Junta Directiva i d'altres òrgans participatius, fan que l'Institut sigui una entitat plural, independent i democràtica, i que reforçant els objectius d'ara fa vint anys, i adaptant-los als nous reptes ens permeten treballar amb l'esperança de fer possible un futur on tothom tingui reconeguts i gaudeixi dels seus drets.

L' Institut va ser inscrit en el Registre d' Associacions i Fundacions de la Direcció General d' Associacions i Fundacions de la Generalitat de Catalunya, Resolució del 22-07-83, núm. 6296 de la Secció 1ª de Barcelona, i podrà ser soci qualsevol persona major d' edat, que adquireix els drets i deures previstos en els Estatuts.

2.- PRESENTACIÓ I OBJECTIUS

Les nostres línies d'intervenció s'enfoquen principalment a la **sensibilització i promoció** dels drets humans, com per exemple, la convocatòria anual del **Premi Solidaritat**, que té com a objectiu reconèixer a aquells ciutadans o entitats que hagin destacat en la seva lluita en la defensa dels Drets Humans i que treballin en l'àmbit territorial de Catalunya, o la *Menció a Mitjans de Comunicació*, premiant el tractament mediàtic als temes de drets humans

També venim realitzant un projecte complex i molt interessant al voltant de la pau, la normalització institucional i la concòrdia civil a Euskadi, amb un grup d'intel·lectuals i polítics bascos i catalans.

A nivell d'**assessorament**, compartim iniciatives en la vessant dels drets humans amb països del sud, com ara Mèxic, Panamà, Paraguai, i Perú, en temes de reforma institucional, de suport a projectes específics, i estem obrint nous i incipients projectes al Magrib vinculats a l'amplificació de la cultura dels Drets Humans en la societat civil.

D'altre banda, i a nivell local, hem treballat en la definició i implementació de la figura del Síndic Municipal.

En quant als aspectes **formatius** en Drets Humans, destaquem els cursos, seminaris especialitzats, curssets per a col·lectius específics, estudis i treballs d'investigació, projectes d'anàlisi i avaluació, conferències... tant a nivell local com internacional.

Entre les activitats formatives tenen especial interès les referents al intercanvi, tant de persones en procés de formació, com de professionals, facilitant beques i stages en formació i/o pràctiques professionals a la nostra entitat i a d'altres institucions, com ara el Consell d'Europa o les Nacions Unides.

Una de les claus que no podem oblidar quan treballem en el desenvolupament dels drets fonamentals, és que és un tema que ens afecta a tots, i pel que és fonamental el treball en **xarxa**. Entre les iniciatives que desenvolupem destaquen la promoció dels drets

humans en l'àmbit dels governs locals a través de la xarxa que configuren les "Ciutats pels Drets Humans", amb l'objectiu de que la política i gestió municipal es pugui dissenyar i desenvolupar sota el paradigma dels drets humans.

Des de l'òptica i importància que donem al treball en xarxa, l'Institut de Drets Humans de Catalunya forma part de la Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals pels Drets Humans, a la Federación de Asociaciones de Defensa y Promoción de los Derechos Humanos, d'àmbit estatal, i a la xarxa internacional d'Instituts de Drets Humans de la UNESCO i a la del Consell d'Europa.

L'IDHC es troba un moment de creixement com a institució, resultat dels anys de treball seriós i rigorós, i de la confiança que ens han donat les institucions i persones col.laboradores.

En aquest sentit, cal comentar que la memòria del 2002 recull tant l'augment de projectes i activitats com les característiques d'un moment de canvi i replantejament d'una institució.

Els nostres objectius de treball pel 2002 han estat:

- Donar suport teòric i pràctic a professionals que desenvolupen el seu treball a l'àmbit dels Drets Humans a partir de la formació sobre aspectes jurídics, socials, econòmics, culturals i de context.
- Promoure l'intercanvi d'experiències a nivell teòric i pràctic entre professionals dels Drets Humans.
- Reforçar els lligams i canals de comunicació entre professionals i institucions que treballen en Drets Humans a Europa, Amèrica Llatina i la Conca Mediterrània.
- Dissenyar sistemes de formació per a les institucions de defensa i promoció de Drets Humans, especialment del sector públic
- Sensibilitzar a professionals i entitats d'altres àmbits (social, comunicació, salut...) para perquè incorporin a les seves agendes i activitats la promoció i defensa dels Drets Humans com a tema transversal.
- Augmentar la visualització i presència de l'IDHC en la vida mediàtica i pública de la nostra societat
- Augmentar i enfortir les relacions institucionals.

3.- LÍNIES D'INTERVENCIÓ I ACTIVITATS 2002

3.1.- Sensibilització i promoció dels Drets Humans

Ens resulta preocupant que la nostra societat s'estigui acostumant, massa sovint, a les violacions dels drets humans, tant a casa nostra com a d'altres latituds, i considerem que la "normalitat" amb la que ens arriben tot tipus d'horrors, com si la utopia de la pau i la justícia no fos possible, fan necessàries les accions encaminades a aconseguir que tothom conegui, reconegui, respecti i faci respectar els seus drets fonamentals i els dels demés.

Dintre d'aquesta línia de treball destaquem les accions encaminades a la visualització i el treball quotidià per a la concreció dels valors dels drets humans:

3.1.1.- Premi Solidaritat

L'Institut de Drets Humans de Catalunya, atorgà el 2002 el **XVè Premi Solidaritat**, destinat a guardonar persones o institucions que hagin destacat per la seva lluita en defensa dels drets humans a l'àmbit de Catalunya.

. El premiat és escollit entre aquelles propostes que cada any presenten a l'Institut distintes institucions i particulars, acompanyant la documentació i *curriculum* que els acrediti. El premiat rep una obra d'un artista consagrat que la cedeix de forma desinteressada.

En aquest cas, ha estat guardonada l'Associació per la Reinserció de Dones (ARED), per la seva destacada actuació en defensa dels drets fonamentals.

ARED és una associació que té per objectiu principal acollir i fer possible la recuperació i capacitació de dones privades de llibertat, amb la finalitat d'aconseguir la seva integració socio-laboral.

L'associació ARED treballa des de l'any 1994 a la presó de dones de Wad-Ras, a Barcelona, fent atenció integral de la dona a través de cursos de formació, serveis d'atenció psicològica i sanitària, ajut a la recerca de feina i d'habitatge.

El premi va estar recollit per la seva Presidenta, Sra. Teresa Rodriguez.

Tanmateix, l'Institut de Drets Humans de Catalunya creà, en el marc del Premi Solidaritat, una **Menció Especial Mitjans de Comunicació** que enguany ha recaigut en la Revista "El Ciervo", que el 30 de juny de 2.001 va celebrar el seu cinquantè aniversari.

És una revista que ha servit, sota el règim anterior i en la democràcia, a les grans causes del nostre país i de la resta del món.

L'acte es celebrà al Parlament de Catalunya el dimarts 19 de febrer a les 19h30 i va estar presidit pel Molt Honorable Sr. Joan Rigol i Roig, President del Parlament de Catalunya i pel Sr. José Manuel Bandrés, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya-IDHC.

El premi va consistir en una obra del reconegut pintor Albert Ràfols Casamada donada per l'autor de manera desinteressada.

3.1.2.- Pau i mediació en conflictes. "Comissió per la pau, la normalització institucional i la concòrdia civil a Euskadi" (*Annex 1*)

L'Institut de Drets Humans de Catalunya ha coordinat a llarg del 2002 una Comissió de polítics i intel·lectuals bascos i catalans amb l'objectiu de crear un espai d'intercanvi, reflexió i debat sobre la normalització institucional i la concòrdia civil en Euskadi, per tal d'avançar postures de diàleg en un conflicte vergonyós que afecta a tota la nostra societat.

La sensibilització i treball d'aprofundiment sobre els drets humans adreçat a personalitats d'influència política, mediàtica i intel·lectual ens ha permès arribar a un important sector de la societat.

La Comissió està constituïda per: Pedro Luis ARIAS; President de Gesto por la Paz; Enric ARGULLOL, Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat Pompeu Fabra; Carles BONET, Senador; Ramón JAUREGUI, Diputat; Txema MONTERO, Advocat i Membre de la Fundación Sabino Arana; Emilio OLABARRIA, Parlamentari; Rafael RIBÓ, Parlamentari i Jordi SOLÉ TURA, Senador.

Com a relators han actuat Marc CARRILLO, Catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat Pompeu Fabra i Gurutz JAUREGUI, Catedràtic de Dret Constitucional de la Universidad del País Vasco

Els coordinadors són en Jordi BORJA, Fòrum Cívic pel Diàleg i José Manuel BANDRÉS, President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya i Magistrat del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

La metodologia de treball va ser l'organització de reunions mensuals a Barcelona, mantingudes en la més estricta confidencialitat en les que es presentaven dues ponències (una per un ponent basc, i l'altra per un català) sobre diferents temes de la realitat del conflicte a Euskadi i la redacció d'unes conclusions "Declaración por la Paz, la Normalización Institucional y la Concordia Civil en Euskadi" presentades als màxims representants institucionals de Euskadi: el Lehendakari Ibarretxe, i el President del Parlament i representants de totes les forces polítiques parlamentàries el dilluns 03 de Juny de 2002.

3.2.- Assessorament en Drets Humans

L' Institut de Drets Humans de Catalunya treballa des de la perspectiva de que un bon assessorament científic en matèria de drets humans a les institucions públiques i privades és del tot necessari per a la creació d'una societat i un espai públic on els on tothom gaudeixi amb plenes garanties dels seus drets fonamentals.

D'altre banda, fem informació i assessoria a les qüestions individuals que sobre drets humans arriben a l'IDHC adreçant i orientant cap el servei i/o possibilitats que poden servir per a solucionar la qüestió, ja que no oferim un servei directe d'atenció jurídica.

En la línia de treball d'assessorament institucional destaquem dos projectes desenvolupats durant el 2002

3.2.1.- Cooperació internacional en matèria de desenvolupament de drets humans

Magreb

S'ha prestés durant aquest any i com a objectiu pels propers, iniciar i/o enfortir el contacte i les col·laboracions amb entitats locals d'altres zones geogràfiques que treballin en Drets Humans, i coordinar-los amb agendes d'entitats no centrades específicament en temes de Drets Humans, però que tenen un perfil d'actuació complementari i per les que pot ser útil incorporar la perspectiva i el discurs dels drets fonamentals.

En tant que a l'àmbit geogràfic d'actuació, l'objectiu ha estat ampliar les relacions amb la finalitat d'incorporar països de la Conca Mediterrània de forma que es pugui donar suport a entitats locals que treballen en la promoció dels Drets Humans i en el desenvolupament d'estructures associatives de base comunitària, així com a institucions i professionals del camp dels Drets Humans que vinguin o desenvolupin el seu treball a Europa, Amèrica Llatina i Nord d'Àfrica.

L'IDHC ha iniciat una nova línia d'actuació geogràfica en l'àmbit mediterrani, amb l'objectiu a mig terme de consolidar i liderar una Xarxa Mediterrània d'Instituts de Drets Humans. A la vessant nord del mediterrani ja existeixen i funcionen una sèrie de

contactes amb d'altres instituts amb els que es ve treballant i participant en projectes des de fa temps. El repte és ara identificar i establir contraparts vàlides a la vessant sud. Amb aquest objectiu s'ha desplaçat una persona representant de l'IDHC que treballa en la identificació de contactes a través d'organitzacions no governamentals vinculades en primer terme a treball social amb dones, prostitució i prevenció de l'HIV al nord del Marroc.

Amèrica Llatina

Hem participat, en la redacció del "Libro Blanco sobre la reforma Institucional en Paraguay", com a responsables del tema de Drets Humans, en un projecte finançat pel PNUD, i coordinat per l'Institut Internacional de Governabilitat (*Annex 2*)

3.2.2.- Síndic municipal

L'IDHC treballa des de 1998 molt directament amb els governs locals, i especialment amb l'Ajuntament de Barcelona, en aspectes relacionats a impulsar la presència, garantia i incorporació del discurs i la praxis dels drets humans a les polítiques públiques locals.

En aquest sentit, i tal i com es reflecteix a la "Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat" (*Annex 3*), en referència als mecanismes de prevenció, en el seu Art. XXVII:

"Les ciutats signatàries implanten en el seu territori mecanismes preventius:

- *mediadors socials o de barri, en particular a les àrees més vulnerables;*
- *Ombudsman municipal o defensor del poble com a institució independent i imparcial"*

En aquesta direcció s'ha treballat per a la implementació d'aquesta figura tant, en la col·laboració en el disseny del projecte de nomenament d'un Defensor o Defensora de la Carta a nivell local sobre dos eixos: el procés d'elecció i l'Estatut i perfil, com amb la realització de diverses reunions de treball sobre el Projecte del Defensor/a de la ciutadania amb els Serveis Jurídics de l'Ajuntament de Barcelona.

3.3.- Formació en Drets Humans

3.2.2.- Cursos i Seminaris

- XX Curs de Drets Humans

El curs de Drets Humans s'imparteix anualment. És un curs adreçat a estudiants de ciències jurídiques, econòmiques i socials, funcionaris, cossos i forces de seguretat, juristes, assistents socials, economistes, i totes aquelles professionals relacionats amb aquesta matèria. Les conferències són impartides per professors de reconegut prestigi tant nacional com internacional. Durant el curs, es fa un control d'assistència i al final es lliura un diploma d'assistència i aprofitament als alumnes que han complert els requisits establerts per l'organització.

El curs ha tingut 50 hores lectives i s'ha celebrat del 25 de febrer al 22 de març de 2002 al II.llustre Col.legi d'Advocats de Barcelona.

Hem comptat amb la participació de 30 ponents i de 130 alumnes, dels quals 19 eren d'origen no nacional (15%)

(Annex 4: Programa XX Curs)

- Diploma en Drets Humans a Perú

El día 26/09/0, la Sra. Rosa Mª Mújica, Presidenta del *Instituto Peruano de Educación en Derechos Humanos y la Paz* (IPEDEHP) va mantenir una reunió de prospecció (amb continuïtat durant el 2003) sobre les possibilitats d'organitzar un "*DIPLOMA DE EDUCACIÓN EN DERECHOS HUMANOS*", amb aquest Institut i amb la *Escuela Superior de Pedagogía, Filosofía y Letras "Antonio Ruiz de Montoya"* (EARM)

S'està estudiant la possibilitat, de dur a terme un programa de quinze mesos de durada destinat a militants i referents de drets humans a les comunicats rurals del Perú.

- Inici treballs preparatoris “ Congrés Internacional sobre Drets Humans Emergents” de Fòrum 2004:

El Fòrum de les Cultures-Barcelona 2004 ha encarregat a l'Institut de Drets Humans de Catalunya la realització d'un Debat a nivell internacional sota el tema dels “Drets Humans Emergents”

S'ha constituït un “Comitè local d'experts” que des d'abril del 2002 han començat a treballar en reunions periòdiques per tal d'anar dotant de continguts aquesta proposta.

Els membres del Comitè són: Victoria ABELLAN, Catedràtica Dret Internacional Públic UB, Jordi BORJA, Urbanista, Victòria CAMPS, Catedràtica de Filosofia Moral i Política UAB, Ignasi CARRERRAS, Director INTERMON_OXFAM, Montserrat MINOBIS, Degana del Col·legi Oficial de Periodistes de Catalunya, Daniel RAVENTOS, President de l'Associació Xarxa Renda Bàsica/ Red Renta Básica, Joan SUBIRATS, Catedràtic de Ciència Política i de l'Administració de la UAB i Xavier VIDAL-FOLCH , Director “El País”.

La feina realitzada ha sigut bàsicament la de definició de continguts i de ponents, i, paral·lelament, el tancament del conveni d'organització del Congrés-Debat

Els Congrés s'organitza en sis Seminaris amb les següents qüestions de referència:

- 1.- Sessió Inaugural: “L'actualització de la Declaració Universal de Drets Humans a la era de la mundialització”
- 2.- Dret a la renda bàsica: democràcia igualitària
- 3.- Arrelament dels drets polítics i socials de les dones: democràcia paritària
- 4.- Dret a la identitat individual i col·lectiva: democràcia plural
- 5.- Dret de proximitat: democràcia participativa
- 6.- Dret al Desenvolupament: democràcia solidària
- 7.- Dret a la Justícia Internacional: democràcia garantista
- 8.- Sessió de clausura: conclusions i Declaració de Drets Humans Emergents

Aquest projecte es desenvoluparà durant el 2003 fins a setembre del 2004.

3.3.2.- Intercanvi de persones en procés de formació

Beques d'Estada al Consell d'Europa

Concessió de 5 beques entre els alumnes del Curs de Drets Humans que presentin un treball sobre el Consell d'Europa, les seves institucions i els mecanismes de protecció dels drets humans.

Les beques consisteixen en 15 dies d'estada a Estrasburg, a la seu del Consell d'Europa, durant el mes de setembre, coincidint amb la reunió de l'Assemblea Parlamentària, el Tribunal i la Comissió.

L'estada s'ha desenvolupat del 21 de setembre al 05 d'Octubre del 2002 i l'ajut concedit ha estat el desplaçament, estada i borsa de viatge pels cinc becaris.

Els guanyadors de les beques han estat els següents alumnes :

- **Marc FERRERES PORRES** Treball presentat. *L'explotació infantil al món*
- **Carles MOLINER BERNAL** Treball presentat. *Influència de la Jurisprudència del TEDH al ordenament jurídic espanyol*
- **Salima AHMITICH HERNÁNDEZ** Treball presentat. *L'eutanàsia en el marc del Consell d'Europa*
- **Laurent BIANCHI** Treball presentat. *La protecció dels drets de las persones privades de llibertat a l'àmbit del Consell d'Europa*
- **Josep Oriol DOMINGO COLL** Treball presentat. *Reflexions sobre deontologia: el paper del Consell d'Europa en la Nova Ètica Policial*

- ***Beca d'Estada a l'Oficina de Drets Humans de les Nacions Unides de Ginebra***

Entre els matriculats al Curs, post-graduats, que presentin un treball sobre investigació sobre la protecció internacional dels drets humans i la funció de les Nacions Unides en aquesta matèria, es concedeix una beca d'estada de tres mesos de durada a l'Oficina de l'Alt Comissionat de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra.

El Curs 2002, la beneficiària de la beca ha estat:

- **Claudia ROJAS**. Treball presentat: *“Canvi climàtic i dret al mediambient”*

L'estada s'ha desenvolupat de Gener a Març del 2002, i l'ajut consisteix en desplaçament, allotjament i borsa de viatge.

- ***Beca d'estada d'un becari de la universitat “Torre Vergata” de Roma, en pràctiques a l'Institut de Drets Humans de Catalunya-IDHC”***

L'IDHC acull una becària en practiques enviada per la Universitat “Torre Vergata” de Roma a través del programa europeu “Leonardo” que promou la relació entre el món acadèmic i el món laboral.

La becària fa el seu període de practiques a l'IDHC del 04 de Novembre de 2002 al 04 de Maig del 2003 i les seves funcions són:

- Col.laborar en l'organització del XXI Curs de Drets Humans
- Col.laborar en l'organització de seminaris específics de Drets Humans
- Col.laborar en la preparació dels treballs preliminars de la Conferència Internacional “Drets Humans, Necessitats Emergents I Noves Oportunitats” que es celebrarà en el marc del Fòrum Universal de les Cultures- Barcelona 2004.

3.3.3.- Publicacions i investigacions

S'ha presentat el Treball d'investigació sobre l'aplicabilitat de la “Carta Europea de Drets Humans a les Ciutats” a les ordenances municipals de l'Ajuntament de Barcelona, encarregat per la Regidoria de Drets Civils d'aquest Ajuntament, i que recull unes molt interessants recomanacions (*Annex 6*)

El 17 de desembre es va presentar a la Universitat de Barcelona el llibre del Prof. Carlos Villan Duran, de l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets Humans

titulat: "Curso de Derecho Internacional de los Derechos Humanos", amb un gran èxit d'assistència.

3.4.- Foment i participació en xarxes

3.4.1.- Governos locals: Ciutats pels Drets Humans

El desembre de 1998 es va celebrar el 50è aniversari de la proclamació de la Declaració Universal de Drets Humans de les Nacions Unides. En aquell moment, l'Ajuntament de Barcelona va organitzar la *I Conferència Europea "Ciutats pels Drets Humans"*, amb la perspectiva d'assajar una nova estratègia per a fer reals els Drets fonamentals des de la perspectiva de la intervenció de les ciutats en la salvaguarda d'aquests Drets.

Dos anys més tard, al maig del 2000, s'aprovava a Saint-Denis la "Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat", al marc de la *II Conferència Ciutats pels Drets Humans*, que constitueix una declaració de significat i abast polític, que contribueix a impulsar la funció de liderat de les ciutats en la defensa i protecció dels Drets Humans.

El desembre del 2002, i sota el lema "L'aire de la ciutat ens fa lliures", es celebrà a la ciutat de Venècia la III Conferència, amb l'objectiu d'avançar en la reflexió i concreció del paper de les ciutats al marc de la Convenció sobre el futur d'Europa i de les possibilitats d'extensió de la Carta a realitats extra-europees. (Annex

La ciutat de Nüremberg ha acceptat l'organització de la IV Conferència dintre de dos anys, i caldrà decidir quins són els reptes i les qüestions que les ciutats, en el marc de les seves competències i per la proximitat al ciutadà, plantegen com a prioritats per tal d'aconseguir que els Drets Humans es trobin a la base del seu govern i de la seva gestió.

L'Institut de Drets Humans de Catalunya-IDHC ha estat des del primer moment participant en el projecte com a secretaria científica del mateix.

Respecte a la Conferència de Venècia, s'ha participat a les següents reunions preparatòries:

- Venècia , febrer 2002
- Barcelona, març 2002
- Saint Denis, maig 2002
- Venècia, setembre 2002

A part de la participació activa en la preparació i celebració de les Conferències, també hem presentat i difós la Carta Europea de Drets Humans a la ciutat als fòrums i àmbits d'actuació de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.

Cap a una xarxa de pobles i ciutats pels drets humans

El 21 de Novembre de 2002 es va organitzar un Seminari a l'Organisme Autònom de Flor de Maig per a presentar la III Conferència "Ciutats pels Drets Humans" als ajuntaments de la província de Barcelona amb els objectius de promoure la participació a Venèzia i d'iniciar la "Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans", per facilitar el treball del municipis en la incorporació de les polítiques sobre drets humans.

El programa va ser el següent i van participar una quinzena d'ajuntaments amb representants tècnics i /o electes:

8:30h – 9:00h Acreditacions i lliurament de documentació

9:00h – 9:30h **Els governs locals davant el discurs i la praxis dels Drets Humans**

Pere Alcober, diputat delegat de Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona

José Manuel Bandres, president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya

9:30h – 11:00h **Instruments de desenvolupament normatiu de la Carta de Drets Humans a la Ciutat**

Jaume Saura, professor de Dret Internacional Públic de la Universitat de Barcelona

Romà Miró, secretari de l'Ajuntament de Barcelona, 1997-1999

Moderador: Pau Bellot i Botello, Centre per a la Participació Ciutadana

11:00h - 11:30h **Pausa**

11:30h – 12:30h **Experiències municipals de polítiques d'aplicació dels compromisos assumits amb la signatura de la Carta de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat**

El Consell dels Infants de Sant Feliu de Llobregat

Esther Hachuel Fernández, regidora del Programa d'Infància, d'Educació, Cultura i Dona.

El Pla per la Convivència Intercultural de Santa Coloma de Gramenet

Marisol Garrido, Coordinadora del Pla per la Convivència Intercultural en el territori.

L'Oficina de Drets Civils de Vilanova i la Geltrú

Josep Tomàs Álvaro i Juncosa, primer tinent d'Alcalde i regidor de Comunicació i Relacions Ciutadanes.

Moderadora: Maria Garcia i Brugada, Centre per a la Participació Ciutadana

12:30h – 13:45h **III Conferència de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat 09-10 Desembre 2002, Venècia**

Giuseppe Caccia, regidor de Serveis Socials de l'Ajuntament de Venècia

Antoni Camps, director del Centre per a la Participació Ciutadana

13:45h – 16h **Dinar**

- **Xarxa Ciutats pels Drets Humans Amèrica Central:**

Del 05 al 15 de març de 2002, una delegació de l'IDHC formada per President, José Manuel Bandrés i dos juristes col.laboradors van realitzar la presentació i treball de la Carta de Drets Humans a la Ciutat a Mèxic, amb l'objectiu d'iniciar la Xarxa Llatinoamericana de "Ciutats pels Drets Humans" i de:

- Internacionalitzar la Carta: difusió a Mèxic a través de la Càtedra UNESCO de Derechos Humanos de la Universidad Nacional Autònoma de México, a Puebla, San Luis de Potosí, Guerrero i Mèxic DF
- Participar i dinamitzar el Fòrum Virtual organitzat per la Càtedra UNESCO de Derechos Humanos de la Universidad Nacional Autònoma de México per a la difusió i debat de la Carta

La visita es va co-organitzar amb la Càtedra UNESCO de la Universidad Nacional. Segueix el programa d'activitats desenvolupades.

PROGRAMA DE ACTIVIDADES CARTA EUROPEA DE SALVAGUARDA DE LOS DERECHOS HUMANOS DE LA CIUDAD

PROYECTO	
Lunes 11	
Mañana	ARRIBO DE LA DELEGACIÓN
Tarde	
Martes 12	
Mañana	Presentación de la Carta Europea de Salvaguarda en la Ciudad de Puebla, Comisión Estatal de Derechos Humanos Puebla Benemérita Universidad Autónoma de Puebla
Tarde	
Miércoles 13	
Mañana	Presentación de la Carta Europea de Salvaguarda en la Ciudad de México Comisión de Derechos Humanos del Distrito

	Federal
	Procuraduría General de Justicia del Distrito Federal
	Causa Ciudadana
Tarde	
Jueves 14	
Mañana	Reunión con el Srio. De Gobierno del Distrito Federal, 11 hrs.
Tarde	Presentación de la Carta Europea de Salvaguarda en la Ciudad de México Facultad de Ciencias Políticas y Sociales 17:00 a 19:30 hrs. Entrevista
Viernes 15	
Mañana	Presentación de la Carta Europea de Salvaguarda en la Ciudad de Acapulco Comisión Estatal de Derechos Humanos de Guerrero
Tarde	
Sábado 16	
Mañana	SALIDA DE LA DELEGACIÓN
.0	

3.4.2- Associacionisme i participació

Vida Associativa:

L'Institut de Drets Humans de Catalunya te com a òrgan suprem de decisió l'Assemblea General, integrada per tots els socis i reunida conforme als Estatuts, que delega l'execució a la Junta Directiva.

S'ha desenvolupat la vida associativa de l'Entitat, amb les reunions periòdiques d'equip gestor, de la Junta Directiva, i l'Assemblea anual de socis.

En tant que a la comunicació interna s'ha dissenyat una base de dades electrònica dels socis per a poder augmentar i dinamitzar la informació sobre projectes i activitats dutes a terme o promogudes des de l'IDHC

Vida Associativa Externa

Com a societat civil participem i col·laborem a diferents xarxes i grups de treball:

Participació de dos experts als projectes del Observatori Drets Econòmics, Socials i Culturals (DESC)

Vocals de la Federació Catalana d'ONG's pels Drets Humans

Membres de la Federación de Asociaciones de Defensa de los Derechos Humanos

Membres de la Xarxa d'Instituts de Drets Humans de la UNESCO

Membres de la xarxa d'Instituts de Drets Humans del Consell d'Europa

Membres Xarxa HURIDOCS de documentació internacional en matèria de drets humans

Destaquem la Participació en qualitat d'observadors a les reunions de la 58 Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra del 23 al 28 de març 2002. Es va desplaçar a la sessió una de les conselleres de l'IDHC.

Les activitats realitzades en aquesta ocasió va ser:

- Elaboració de la declaració oral sobre l'aplicació del Dret Internacional Humanitari, en concret del Tercer Conveni de Ginebra de 1949 als presos de Guantánamo
- Seguiment del final del tema 7 del programa "The right to development", i del Tema 8 del Programa: "Question of the violation of human rights in the occupied Arab territories, including Palestine".

- Durant aquests dies van participar en el debat diversos Estats membres i Estats i d'altres entitats amb estatut d'observadors. Entre d'altres, destaquem les següents participacions:
 - Membres: Bahrain, Zàmbia, Argèlia, Aràbia Saudí, Sudan, Veneçuela, Guatemala, Tailàndia, Egipte (en representació del grup àrab), Malàisia (en representació de l'Organització de la Conferència Islàmica), Espanya (en representació de la Unió Europea), Xina, Pakistan, Federació Russa, Canadà, Nigèria (en representació del grup africà), Xile, Índia, Indonèsia, Togo, Jamahiriya Àrab de Líbia i Senegal.
 - Observadors: Bangladesh en nom dels països menys desenvolupats, Iraq, UNDP, Iran, Tunis, Banc Mundial, Egipte, Madagascar, Qatar, Oman, Mauritània, Letònia, Etiòpia, Iemen, Santa Seu, Noruega, Kuwait, Lliga d'Estats Àrabs, Suïssa, Jordània, Oman, Estats Units d'Amèrica, Líban, Israel, Xipre i Marroc
- També es van presentar diversos dignataris com, entre d'altres, el Ministre d'Afers Exteriors de Costa Rica, Ministre per als Drets Humans de la República Democràtica del Congo, Ministre d'Afers Exteriors de Mèxic, la Representant Especial del President de la Autoritat Nacional Palestina, el Ministre d'Afers Exteriors de Tailàndia, Ministre d'Afers Exteriors de la República de Cuba, Ministre d'Afers Exteriors de Pakistan, Ministre d'Afers Exteriors de França, Ministre de Justícia de Zimbabwe, Ministre d'Afers Exterior dels Països Baixos i el Ministre de Justícia i Drets Humans de Indonèsia
- La Sra. Odio va presentar l'informe aprovat pel grup de composició oberta establert per a elaborar l'esborrany d'un protocol opcional a la Convenció contra la Tortura i d'altres tractaments cruels, inhumans i degradants, procedint a continuació al debat.
- Es van mantenir contactes amb la Missió Espanyola davant l'Oficina de les Nacions Unides a Ginebra; amb funcionaris de l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans; així com amb d'altres

Organitzacions No Governamentals: CODEHUCA, ANDAS/"Agir Ensemble", CICR, etc.

Accions de Creació de La Xarxa d'Instituts.

- *Projecte "Drets on-line".*

Aquest any s'ha iniciat una nova línia de treball per tal d'aconseguir dotar a la xarxa d'Instituts d'un suport virtual que la reforci i faciliti el contacte, l'intercanvi d'experiències i la formació entre professionals i entitats implicats en els Drets Humans.

Fase 0: Disseny de la Formació on-line en Drets Humans

Amb l'objectiu de posar en marxa una nova línia de formació en Drets Humans en format no presencial que pugui arribar a un major número de persones, abaratint els costos.

L'actual fase de pre-disseny del projecte en la que es troba és:

- disseny del projecte
- prospecció de recursos similars
- marc i disseny de continguts
- contacte amb contraparts
- formació de l'equip docent
- estudi i anàlisi de disseny de la web de l'IDHC per adaptar-la al projecte

3.5.- Activitats puntuals

- **Debat a la Fundació Trias Fargas**

Participació en el dinar-debat del 22 de març a la Fundació Trias Fargas sobre Justícia .

- Jornada de reunió de treball amb la **Fundación “Democracia y gobierno local”** per a prospectiva de col.laboració el 19 de setembre
-
- **Festival de Cinema Docópolis**

Participació con a membres del Jurat del Premi Documental Drets Humans en el marc del Festival Docópolis, Barcelona, novembre 2002

- **Reunions periòdiques “Fòrum de Justícia”.**

S’ha desenvolupat un seguit de reunions de reflexió i debat sobre la Justícia a Catalunya:

14 Octubre 2002 “Govern del Poder Judicial, Govern de l’Administració de Justícia i les seves especificitats a Catalunya”, Daniel BARTOMEUS i Jordi PEDRET

04 Novembre 2002 “Programes per la millora de la Justícia a Catalunya”, Joan RIGAU i José Maria FERNANDEZ SEIJO

02 Desembre 2002 “Admimnistració de justícia i ciutadania”, Àlex MASLLORENS i Carlos RAMOS

- **Dia del Migrant**

Participació als actes organitzats en motiu del Dia Internacional del Migrant celebrat el 18 de desembre. Aquesta data evoca l’aprobació el 18 de desembre de 1990 per les Nacions Unides, de la Convenció Internacional per a la Protecció dels Drets dels Treballadors Migrants i de les seves Famílies.

4.- Convenis de col.laboració

Durant el 2002 s’han signat i/o renovat convenis de col.laboració amb les següents institucions per tal de poder desenvolupar la tasca pròpia de l’Institut de Drets Humans de Catalunya:

Regidoria de Drets Civils, Ajuntament de Barcelona

Departament de Justícia i Interior, Generalitat de Catalunya

Il·lustre Col·legi d’Advocats de Barcelona

Universitat Tor Vergata de Roma
Escola Professional Salesiana

D'altra banda s'han rebut subvencions de:

Secretaria General Relacions Exteriors del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya

Gabinet de Relacions Internacionals de la Diputació de Barcelona

Hem rebut col·laboració i suport directe del Parlament de Catalunya, del Síndic de Greuges de Catalunya, de l'Oficina de l'Alt Comissionat pels Drets Humans de Nacions Unides, i de la Direcció General de Drets Humans del Consell d'Europa.

5.- Valoració

Tant la Junta Directiva com l'equip tècnic de l'Institut de Drets Humans de Catalunya fem una valoració molt positiva de les activitats i projectes desenvolupats durant el 2002, ja que a més d'augmentar la quantitat i aprofundiment dels mateixos, hem desenvolupat una feina interna important de creixement, i estabilització de l'equip tècnic, amb canvi del local, i de reforçament de les relacions institucionals i amb d'altres entitats.

6.- Agraïments

En primer lloc volem agrair la tasca de l'equip tècnic, que possibilita la feina quotidiana de l'Institut. Aquest equip de gestió està configurat per la Laura Andreu, administrativa, la Mariagrazia Bevere, el Guillem Cano i la Georgina Quiñonez, com a tècnics, la Rosa Oliveres com a Administradora, i la Rosa Bada com a Secretària General

A nivell extern comptem amb la inestimable col·laboració, entre d'altres, de la Cristina Belmonte i el Víctor Porres a nivell d'imatge i premsa, del Eduardo Bada i el Jordi Hernandez (Magia-Magia) en tant que a assessoria tècnica i de comunicació, i de l'equip de Carulla-Crous en tant que a gestoria.

No podem oblidar, a més del experts científics, formadors i col·laboradors externs, com en David Bondia, el Xavier Alonso, la Marta Merino, i l'Alba Aristizábal a tota la Junta Directiva: el seu President, José Manuel Bandrés, el Director Josep Maria Solsona, el

24

Secretari, Joan Garcia i Grau, el Tresorer Ignasi Torrent , el Contable Enric Sanchez i Abanades , els Consellers: Josep De Senespleda Raventos, Xavier Fernandez Pons, Jordi Sans i Vallès, Helena Torroja i Mateu, Xavier Armengol i Gonzalez-Rothvoss, Rosa Bada Jaime, Jaume Saura i Estapà , Antonio Romero Barcos, Santiago Ripol i Carulla, Jordi Bonet i Pérez, Montserrat Tafalla i Plana, i Maurici Anglarill i Pérez.

A nivell d'entitats i institucions privades de la ciutat, remarcuem la relació amb l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya, Justícia i Pau, el Gabinet de Drets Humans de la Creu Roja, l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, el Fòrum Cívic pel Diàleg, el Centre UNESCO de Catalunya, l'Omnium Cultural i l'Associació d'ex-Alumnes de Casp.

En tant que a institucions públiques, la nostra feina seria irrealitzable sense l'ajuda, suport, confiança i col·laboració de tècnics i polítics de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, el Consell d'Europa, les Nacions Unides, el Fòrum de les Cultures-Barcelona 2004, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), la Universitat Internacional de Catalunya, la Càtedra UNESCO de la Universitat Nacional de Mèxic, l'Institut Internacional de Governabilitat, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, L'Escola de Policia de Catalunya, l'Escola Judicial, el Síndic de Greuges, i el Parlament de Catalunya.

A totes i a tots, moltes gràcies.

7.- Propostes de futur

El Juny 2003 commemorarem els vint anys de la fundació de l'Institut de Drets Humans de Catalunya. Caldria que aquest aniversari ens donés oportunitat d'avaluar amb perspectiva la nostra història i fer plans de futur considerant la situació actual i els temes i qüestions de més interès, i reflexionar sobre la nostra entitat i el model cap el que anem.

A nivell de nous projectes i línies de treball destaquem:

- Mantenir, aprofundir i millorar els projectes clàssics de l'IDHC
- Obrir línies de sensibilització i formació bàsica en matèria de drets fonamentals: drets humans al carrer, drets humans a la vida diària
- Diversificar la nostra oferta formativa
- Obrir-nos al treball de drets humans i serveis penitenciaris, contribuint de forma objectiva i aportant elements positius al debat social i polític sobre l'estat de las presons a Catalunya, i la forma d'avançar cap a sistemes penitenciaris cada vegada més respectuosos amb els drets humans.

- Col·laborar i aprofundir en la incorporació discurs i la praxis dels Drets Humans a l'agenda política dels governs locals de la Província de Barcelona a través del conveni de col·laboració per a la creació d'una **"Xarxa de pobles i ciutats pels Drets Humans"** vinculada a la línia de polítiques de participació promogudes des de la Diputació.
- Augmentar la presència i visualització de l'IDHC a nivell local, internacional i mediàtic

Barcelona, març de 2003

ANNEX

1